

**Силабус курсу «Філософія музики»
2019–2020 навчального року**

Назва курсу	Філософія музики
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра філософії мистецтв
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 028 Менеджмент соціокультурної діяльності
Викладачі курсу	Козаренко Олександр Володимирович, доктор мистецтвознавства, професор кафедри філософії мистецтв
Контактна інформація викладачів	http://kultart.lnu.edu.ua/employee/kozarenko-oleksandr-volodymyrovych , м. Львів
Консультації по курсу відбуваються	Для прикладу: щопонеділка, 10.10-11.30 год. (вул. Валова, 18, ауд. 14) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв ознайомився з основними джерелами філософії музики, зокрема з працями Л. Вітгенштайна, представників львівсько-варшавської філософської школи, паризької та лондонської шкіл, російського богослов'я, писаннями Івана Павла II, семіотики та герменевтики музики, останніх досягнень вітчизняного загально гуманітарного дискурсу.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Філософія музики» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності для освітньої програми «Менеджмент соціокультурної діяльності», другого (магістерського) рівня освіти, яка викладається в I семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою курсу «Філософія музики» є довести теоретичну продуктивність філософії музики, формувати нову парадигму гуманітарного знання. Цілі курсу зосереджені довкола формування у студентів уявлень про філософію музики як результату філогенезу гуманітаристики у XX – XXI ст., зокрема філософії, культурознавства, мово- та літературознавства, богослів'я, мистецтвознавства. А також: зрозуміти музику як потужний ресурс людського буття, котрий чекає свого повного розкриття і втілення.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: Антологія світової літературно-критичної думки. – Львів, 1996. Барбах С. Філософія музики як частина музикознавства. – Львів, 1928. Вітгенштайн Л. Філософські дослідження. – К., 1995. Гудимова С. А. Музыкальная эстетика: Науч.-практ. Издание. – М., 1999. – 283 с. Эйгес К. Очерки по философии музыки. 3-е изд. — М.: Государственное музыкальное издательство, 1921. Эйгес К. Очерки по философии музыки // // Звучащие смыслы. Альманах / Сост. и отв. ред.: Левит С.Я., Мильская Л.Т. СПб.: Изд-во С.-Петербургского ун-та, 2007. - 784 с. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів, 2011. Музыкальная энциклопедия. Гл. ред. Ю. В. Келдыш . М.: Советская

	<p>энциклопедия, 1973—1982. Степанов Ю. Семиотика. – М. 1971. Суханцева В. К. Музыка как мир человека. От идеи вселенной – к философии музыки. – К., 2000. - 176 с. Langer S. Nowy sens folozofi. – Warszawa? 1976. Lissa Z. Nowe szkice z estetyki muzycznej. – Krakow, 1975.</p>
Тривалість курсу	32 аудиторні год., з них – 16 лекційних, 16 практичних.
Обсяг курсу	120 год.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати основні ідеї філософії музики, згруповані довкола музичної семіотики, герменевтики музики та богословії (теології музики). - Вміти застосувати ці ідеї до аналізу сприйняття і розуміння музичних творів.
Ключові слова	Музичний знак, музичний синтаксис, розуміння музичного змісту, герменевтичне коло.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>ТЕМА 1. Гене́за філосо́фії музики ТЕМА 2. Складові філософії музики ТЕМА 3. Музична семіотика ТЕМА 4. Музична мова і мовлення ТЕМА 5. Природа музичного знаку ТЕМА 6. Музична герменевтика ТЕМА 7. Герменевтичне коло ТЕМА 8. Богословія музики Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату історії та теорії музики, гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату філософії, літературознавства, мистецтвознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, аудіо прослуховування, дискусія
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання аудіоапаратури, фонозаписів, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • модулі: 20 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані</p>

	<p>джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Філогенетичні підстави появи філософії музики. 2. Розвиток філософії як джерела філософії музики. 3. Розвиток музикознавства як джерела філософії музики. 4. Розвиток мовознавства як підстави появи семіотики музики. 5. Специфіка музичного знака. 6. Способи взаємодії музичних знаків у тексті. 7. Специфіка музичного змісту. 8. Ріні формування музичного змісту. 9. Герменевтичне коло як джерело зростання змістовних напруг. 10. Історична зумовленість змісту твору. 11. Основні праці з музично-словникових систем. 12. Теорія афектів. 13. Система музично-риторичних фігур. 14. Лейтмотивна система. 15. Загально артистичний дискурс як основне джерело музичного значення. 16. Негація змісту в сучасній музиці. 17. Відносність музичних значень. 18. Історична зумовленість інтерпретаційного поля. 19. «Горизонт сподівань» Г.-Г. Гадамера у розумінні музичного тексту. 20. Авторизованість музичного змісту. 21. Богослівський вимір розуміння змісту музичного твору.

	<p>22. Христинські засади загального призначення музичного комунікатора.</p> <p>23. Христологічні, сотеріологічні, тріадо логічні та пневматологічні виміри музичної творчості.</p> <p>24. Паламізм як християнський вимір розуміння покликання автора.</p> <p>25. Потреба зрозумілості вербального тексту в церковній музиці.</p> <p>26. Проблема гармонійної єдності всіх складових музичного вислову.</p> <p>27. Папські енцикліки стосовно музики.</p> <p>28. Постанови II Ватиканського собору з питань музичного мистецтва.</p> <p>29. Повчання Івана Павла II з приводу музики в храмі.</p> <p>30. «Фотепіано як Орфеон» блаженного Іоанна – новий горизонт сприйняття музики.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 / 06.09 .2019 / 2 год	Тема I Генеза філософії музики 1. Загальногуманітарні джерела появи філософії музики. 2. Музикознавчі підстави філософії музики. 3. Філософське підгрунтя філософії музики. 4. Мовознавчі джерела філософії музики.	лекція	Антологія світової літературно-критичної думки. – Львів, 1996. Барбах С. Філософія музики як частина музикознавства. – Львів, 1928. Вітгенштайн Л. Філософські дослідження. – К., 1995. Гудимова С. А. Музыкальная эстетика: Науч.-практ. Издание. – М., 1999. – 283 с. Эйгес К. Очерки по философии музыки. 3-е изд. — М.: Государственное музыкальное издательство, 1921. Эйгес К. Очерки по философии музыки // // Звучащие смыслы. Альманах / Сост. и отв. ред.: Левит С.Я.,		

			<p>Мильская Л.Т. СПб.: Изд-во С.-Петербургского ун-та, 2007. - 784 с.</p> <p>Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів, 2011.</p> <p>Музыкальная энциклопедия. Гл. ред. Ю. В. Келдыш. М.: Советская энциклопедия, 1973—1982.</p> <p>Степанов Ю. Семиотика. – М. 1971.</p> <p>Суханцева В. К. Музыка как мир человека. От идеи вселенной – к философии музыки. – К., 2000. - 176 с.</p> <p>Langer S. Nowy sens folozofi. – Warszawa? 1976.</p> <p>Lissa Z. Nowe szkice z estetyki muzycznej. – Krakow, 1975.</p>		
2 / 10.09 .2019 / 2 год.	Написання есеїв про появу філософії музики.	практичне заняття			
3 / 20.09 .2019 / 2 год	Тема II. Складові філософії музики 1. Семіотика музики. 2. Музична герменевтика. 3. Богословія музики.	лекція	<p>Акопян Л. Структурное слышание. – Нижний Новгород, 1997.</p> <p>Смирнова Е. Т. Основы логической семантики. – М., 1990.</p> <p>Вітгенштайн Л. Філософські дослідження. – К., 1995.</p>	Вивчення основних положень складових філософії музики (10 год)	20.09.2019–19.11.2019
4 / 24.09 .2019 / 2 год.	Розкрити поняття складових філософії музики.	практичне заняття			
5 / 04.10 .2019 / 2 год.	ТЕМА III. Музична семіотика. 1. Мовознавчі підстави музичної семіотики. 2. Спільність та відмінність вербальної і музичної мов. 3. Історично зумовлений характер значень в	лекція	<p>Степанов Ю. Семиотика. – М., 1971.</p> <p>Вітгенштайн Л. Філософські дослідження. – К, 1995.</p> <p>Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів, 2011.</p>		

	музичній мові.				
6 / 08.10 .2019 / 2 год.	Підготувати виступи на теми: а. історична зумовленість музичних значень; б. спільні та відмінні риси вербальної і музичної мов; в. процесуальність як риса музичного мовлення.	групова робота			
7 / 18.10 .2019 / 2 год.	ТЕМА IV. Музична мова і мовлення. 1. Вживання мови як площина прагматики. 2. Змінність музичних значень в історичній площині. 3. Мовлення як життя музичного значення.	лекція	Фубіні Е. Історія музичної естетики. – Краків, 1997. Антологія світової літературно-критичної думки. – Львів, 1996. Козаренко О. Феномен української національної Музичної мови. – Львів, 2011.		
8 / 22.10 .2019 / 2 год.	Показати взаємозв'язок музичної мови та мовлення.	практичне заняття			
9 / 01.11 .2019 / 2 год.	ТЕМА V. Музичний знак. 1. Визначення музичного знака. 2. Взаємодія знака вербального і музичного. 3. Різні рівні узагальнення змісту у музичному знаку.	лекція	Вітгенштайн Л. Філософські дослідження. – К., 1995. Фубіні Е. Історія музичної естетики. – Краків, 1997. Вахранев Ю. Исполнение музыки / Поэтика. – Харьков, 1994. Козаренко О. Феномен української національної Музичної мови. – Львів, 2011.		
10 / 05.11 .2019 / 2 год.	Охарактеризувати подібні і відмінні риси вербального і музичного знаків.	практичне заняття			
11 /	ТЕМА VI. Музична	лекція	Антологія світової		19.11.20

15.11 .2019 / 2 год.	герменевтика. 1. Г. _Г. Гадамер і його «горизонт сподівань» у тексті. 2. У. Еко і його ідея цільного розуміння тексту. 3. Зоф'я Лісса і її вчення про історичну зумовленість загального змісту твору		літературно-критичної думки. – Львів, 1996. Фубіні Р. Історія музичної естетики. – Краків, 1997. Zofia Lissa. Nowe szkice z estetyki muzycznej.- Krakow, 1975.		19– 03.12.20 19
12 / 19.11 .2019 / 2 год.	Пояснити герменевтичну ідею розуміння музичного змісту	практичне заняття			
13 / 29.11 .2019 / 2 год.	ТЕМА VII. Герменевтичне коло в музиці 1. Складові герменевтичного кола. 2. Обертання герменевтичного кола в прирощенні змістовних напруг. 3. У. Еко про власне розуміння герменевтичного кола.	лекція	Антолонія світової літературно-критичної думки. – Львів, 1996. Вахранев Ю. Исполнение музыки / Поэтика. – Харьков, 1994. Еко У. Маятник Фуко. Ім'я троянди. – Львів, 2001. Козаренко О. Феномен української національної Музичної мови. – Львів, 2011.		29.11.20 19– 03.12.20 19
14 / 03.12 .2019 / 2 год.	Описати ідею герменевтичного кола в розумінні У. Еко.	практичне заняття			
15 / 13.12 .2019 / 2 год.	ТЕМА VIII. Богословія музики 1. Джерела до богослов'я музики. 2. Патристика як втілення богослівствування про музику.	лекція	Walloszek T. Teologia muzyki. – Opole, 1997.		13.12.20 19– 17.12.20 19

	3. Постанови II Ватиканського собору про музику, папські енцикліки, повчання Івана Павла II про музику.				
16 / 17.12 .2019 / 2 год.	Охарактеризувати основні праці з богословії музики: а) східна патристика про музику; б) паламізм про природу музичної творчості; в) папські енцикліки про музику; г) постанови II Ватиканського собору про музику; д) Любомир Гузар, Патріарх Філарет про роль сучасної церковної музики	групова робота			